

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ
МЕДИЦИНИ ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З. ГЖИЦЬКОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор Львівського національного
університету ветеринарної медицини
та біотехнологій імені С.З. Гжицького

/В.В.Стибель/

03 2022 р.

ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ
У ЛЬВІВСЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
ТА БІОТЕХНОЛОГІЙ ІМЕНІ С.З.ГЖИЦЬКОГО

УХВАЛЕНО

рішенням Вченої ради Університету
протокол № 2 від 31.03 2022 р.
вводиться в дію з «01» вересня 2022 р.
наказ № 65 від 31.03 2022 р.

ЗМІСТ

1.	Загальні положення	4
2.	Зміст освіти та нормативна база організації освітнього процесу.....	5
3.	Освітні рівні та ступені.....	6
4.	Організація і планування освітнього процесу.....	8
5.	Форми навчання.....	10
6.	Форми організації освітнього процесу.....	11
7.	Документи про вищу освіту (науковий ступінь), які видає Університет.....	17
8.	Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності.....	18
9.	Навчальний час здобувача вищої освіти.....	20
10.	Академічна мобільність.....	22
11.	Робочий час науково-педагогічного працівника.....	25
12.	Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників.....	26
13.	Інтеграція навчальної та наукової діяльності.....	27
14.	Відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення здобувачів вищої освіти.....	28
15.	Організація інклюзивного освітнього процесу.....	29
16.	Працевлаштування випускників Університету.....	32
17.	Права та обов'язки учасників освітнього процесу.....	32
18.	Прикінцеві положення.....	35
19.	Додаток. Основні терміни та їх визначення.....	36

Перелік скорочень:

ЄКТС – Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про організацію освітнього процесу у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького (далі – Положення) є основним нормативним документом, що регламентує організацію та здійснення освітнього процесу у Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С. З. Гжицького (далі – Університет).

1.2. Положення розроблене відповідно до вимог Конституції України, ратифікованих міжнародних договорів України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», указів Президента України, актів Кабінету Міністрів України та Міністерства освіти і науки України, Статуту Університету, Стратегії розвитку Університету, інших нормативно-правових актів у сфері вищої освіти.

1.3. Освітній процес в Університеті організований як система навчально-методичних і науково-педагогічних заходів, спрямованих на передавання, засвоєння, примноження і використання знань, умінь, формування компетентностей у здобувачів вищої освіти, а також забезпечення сприятливих умов для гармонійного особистісного розвитку.

1.4. Мета освітнього процесу в Університеті полягає у підготовці висококваліфікованих фахівців, реалізації особистісного потенціалу, наданні якісної освіти шляхом вільного творчого навчання, самореалізації в освітньо-професійній, науковій діяльності науково-педагогічних працівників і здобувачів вищої освіти відповідно до суспільних потреб, зумовлених актуальним етапом розвитку української держави, науки, економіки та культури.

1.5. Організація освітнього процесу в Університеті ґрунтується на таких принципах:

- автономності Університету в прийнятті самостійних рішень щодо організації освітнього процесу в межах, встановлених законодавством;

- академічної доброчесності учасників освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;

- академічної мобільності учасників освітнього процесу як можливості навчатися, викладати, стажуватися чи провадити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами;

- академічної свободи у прийнятті рішень учасниками освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів та реалізується з урахуванням обмежень, установлених законом;

- інтеграції навчання, науково-дослідницької роботи, інноваційної та

виробничої діяльності;

- створення інклюзивного освітнього середовища згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 10.07.2019 № 635 «Про затвердження Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти»;

- створення умов для особистісного розвитку й творчої самореалізації людини;

- студентоцентрованого навчання, компетентнісного підходу, забезпечення незалежної та об'єктивної оцінки результатів навчання, набутої кваліфікації;

- забезпечення якісної вищої освіти за всіма освітніми програмами Університету з відповідністю результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідними стандартами вищої освіти;

- реалізації концепції навчання впродовж життя;

- незалежності освітньої діяльності від впливу політичних партій, громадських та релігійних організацій.

1.6. Освітній процес організують навчальні підрозділи Університету на основі освітніх програм, навчальних планів та цього Положення за активної участі здобувачів вищої освіти у формуванні індивідуальних траєкторій навчання, індивідуальних навчальних планів, виборі навчальних дисциплін, вдосконаленні практичної підготовки та підвищенні ролі самостійної творчої роботи.

1.7. Мовою освітнього процесу в Університеті є державна.

З метою створення умов для забезпечення міжнародної академічної мобільності в Університеті може здійснюватись викладання окремих освітніх програм або окремих освітніх компонент англійською чи іншими іноземними мовами.

Використання іноземних мов в освітньому процесі в Університеті здійснюється відповідно до законодавства.

1.8. Університет надає здобувачам вищої освіти можливість користуватися навчальними приміщеннями, бібліотекою, навчальною, навчально-методичною та науковою літературою, обладнанням, устаткуванням й іншими засобами навчання на умовах, визначених Правилами внутрішнього розпорядку.

2. ЗМІСТ ОСВІТИ ТА НОРМАТИВНА БАЗА ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

2.1. Зміст освіти як науково обґрунтованої системи дидактично та методично оформленого навчального матеріалу для різних освітніх рівнів визначається в Університеті на підставі освітніх програм, розроблених навчальних планів, які обумовлюють перелік та обсяг навчальних дисциплін у кредитах ЄКТС, послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю. Для конкретизації планування навчального процесу на кожний навчальний рік складаються робочі навчальні плани.

2.2. Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу охоплює:

- стандарти освітньої діяльності та вищої освіти (за наявності);
- освітні програми;
- навчальні плани;
- робочі навчальні плани;
- навчально-методичне забезпечення дисциплін.

2.3. Організацію освітнього процесу в Університеті здійснюють відповідно до Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС), яка базується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення очікуваних результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС. Кредит ЄКТС – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин.

2.4. Навчально-методичне забезпечення навчальної дисципліни включає:

- робочу програму навчальної дисципліни;
- силабус;
- підручники та навчальні посібники;
- конспект лекцій;
- методичні вказівки для проведення лабораторних, практичних, семінарських занять, самостійної роботи здобувачів вищої освіти,
- методичні матеріали для виконання курсових робіт (проектів), робіт (історій хвороб та протоколів розтину) та кваліфікаційних робіт;
- програми навчальної, виробничої, інших видів практик;
- методичні розробки для забезпечення всіх форм контролю (переліки питань, варіанти контрольних робіт, перелік тем індивідуальних завдань, курсових робіт, екзаменаційні білети тощо);
- інші науково-методичні матеріали з урахуванням специфіки кафедри / освітньої програми.

Навчально-методичне забезпечення кожної навчальної дисципліни оприлюднюється у Віртуальному навчальному середовищі Університету.

3. ОСВІТНІ РІВНІ ТА СТУПЕНІ

3.1. Організація освітнього процесу в Університеті відповідає багаторівневій системі вищої освіти. Підготовка фахівців з вищою освітою здійснюється за відповідними освітньо-професійними та освітньо-науковими програмами на таких рівнях вищої освіти:

- початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти;
- перший (бакалаврський) рівень;
- другий (магістерський) рівень;
- третій (освітньо-науковий) рівень.

3.2. Здобуття вищої освіти на кожному рівні вищої освіти передбачає успішне виконання особою відповідної освітньої або наукової програми, що є

підставою для присудження відповідного освітнього ступеня вищої освіти:

- молодший бакалавр;
- бакалавр;
- магістр;
- доктор філософії;
- доктор наук (науковий ступінь)

Молодший бакалавр – це освітньо-професійний ступінь, що здобувається на початковому рівні (короткому циклі) вищої освіти і присуджується Університетом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 120–150 кредитів ЄКТС.

Бакалавр – це освітній ступінь, що здобувається на першому рівні вищої освіти та присуджується Університетом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 180–240 кредитів. Особа має право здобувати ступінь бакалавра за умови наявності в неї повної загальної середньої освіти або ступеня молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста).

Магістр – це освітній ступінь, що здобувається на другому рівні вищої освіти та присуджується Університетом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньої програми (освітньо-професійної або освітньо-наукової). Обсяг освітньо-професійної програми становить 90 кредитів ЄКТС, а освітньо-наукової 120 кредитів ЄКТС. Особа має право здобувати ступінь магістра за умови наявності в неї ступеня не нижче бакалавра.

Ступінь магістра фармацевтичного та ветеринарного спрямування здобувається на основі повної загальної середньої освіти і присуджується Університетом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 300–360 кредитів ЄКТС.

Доктор філософії – це освітній і, водночас, перший науковий ступінь, що здобувається на третьому рівні вищої освіти на основі ступеня магістра. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти або наукової установи в результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації. Особа має право здобувати ступінь доктора філософії під час навчання в аспірантурі. Особи, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи, мають право здобувати ступінь доктора філософії поза аспірантурою, зокрема під час перебування у творчій відпустці, за умови успішного виконання відповідної освітньо-наукової програми та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді. Нормативний строк підготовки доктора філософії становить 4 роки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30-60 кредитів ЄКТС.

Доктор наук – це другий науковий ступінь, що здобувається особою на

основі ступеня доктора філософії (кандидата наук) за науковою спеціальністю та передбачає набуття найвищих компетентностей у галузі розроблення і впровадження методології дослідницької роботи, проведення оригінальних досліджень, отримання наукових результатів, що забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення та опубліковані у наукових виданнях.

4. ОРГАНІЗАЦІЯ І ПЛАНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

4.1. Зміст освітнього процесу в Університеті визначається стандартами вищої освіти (за їх відсутності – Національною рамкою кваліфікації), освітньою програмою, яка може мати характер освітньо-професійної чи освітньо-наукової; навчальними планами; робочими навчальними планами й робочими програмами дисциплін, індивідуальним навчальним планом студента.

4.2. Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма підготовки – система освітніх компонент на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також компетентності, очікувані результати навчання, якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Освітня (освітньо-професійна чи освітньо-наукова) програма в Університеті формується відповідно до «Положення про освітні програми у ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького».

4.3. Навчальний план – це нормативний документ Університету, що регламентує навчання на певному освітньому рівні за певною освітньою програмою.

На кожний навчальний рік навчально-методична комісія спеціальності розробляє робочий навчальний план спеціальності відповідно до освітньої програми, що конкретизує перелік навчальних дисциплін та інших освітніх компонент, а також види навчальних занять, їхній обсяг, форми контролю за семестрами тощо.

Навчальний план для здобувачів початкового, першого та другого рівнів вищої освіти розробляється та погоджується навчально-методичною комісією спеціальності, навчально-методичною радою факультету, вченою радою факультету, навчально-методичною радою Університету та затверджується ректором Університету на підставі ухвали вченої ради Університету.

Навчальний план для здобувачів третього рівня вищої освіти погоджується навчально-методичною комісією спеціальності, науково-технічною радою університету та затверджується ректором Університету на підставі ухвали вченої ради Університету.

У структурі навчального плану обсяг обов'язкових освітніх компонент повинен становити не більше 75 %, а вибіркових – не менше 25 % від

загального обсягу кредитів ЄКТС освітньої програми.

4.4. Робочий навчальний план – це нормативний документ Університету, що складається на основі навчального плану для конкретизації освітнього процесу в поточному навчальному році і визначає:

- перелік та обсяг обов'язкових та вибіркового компонент у кредитах ЄКТС;
- послідовність їх вивчення;
- форми проведення навчальних занять та їх обсяг;
- форми підсумкового контролю (атестації);
- кількість аудиторних годин на тиждень;
- кількість годин відведених для самостійної роботи.

Робочий навчальний план надає інформацію щодо кафедр, які здійснюють навчальний процес з окремих освітніх компонент навчального плану і є основою для формування розкладу занять та розрахунку навчального навантаження викладача, кафедри.

Робочі навчальні плани погоджуються проректором з науково-педагогічної роботи.

4.5. Робоча програма навчальної дисципліни. Для кожної компоненти освітньої програми розробляють робочу програму навчальної дисципліни, яка містить виклад змісту навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та їхній обсяг, визначає форми та засоби поточного й підсумкового контролю, критерії оцінювання результатів навчання. Структура програм навчальної, виробничої, інших видів практик залежить від їх цілей, тому визначається навчально-методичною комісією спеціальності у кожному конкретному випадку.

4.6. Індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти – документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем компонент освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та який розробляється закладом освіти у взаємодії зі здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів. До індивідуального навчального плану входять обов'язкові компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, курсові роботи тощо) та компоненти, обрані здобувачем освіти в порядку реалізації права на вибір навчальних дисциплін.

Кожен здобувач вищої освіти на підставі робочих навчальних планів формує свій індивідуальний навчальний план.

Індивідуальний навчальний план здобувачів вищої освіти (початкового, першого та другого освітніх рівнів) затверджується деканом факультету, а здобувачів третього рівня вищої освіти – проректором з наукової роботи у двох примірниках. Один примірник індивідуального плану здобувачів вищої освіти (початкового, першого та другого освітніх рівнів) зберігається в деканаті, здобувачів третього рівня вищої освіти – в науково-дослідній частині, а другий залишається у здобувача вищої освіти.

Індивідуальний навчальний план складається на кожний навчальний рік.

В індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти фіксується

його успішність та присвоєння кредитів ЄКТС.

4.7. Критерії планування обсягів навчальної роботи здобувачів вищої освіти. Обсяг усіх видів навчальної роботи здобувачів вищої освіти (лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, консультацій, практик, екзаменів, самостійної роботи тощо) вимірюється кредитами відповідно до системи ЄКТС (один кредит становить 30 академічних годин). Навчальний рік становить 60 кредитів ЄКТС, семестр – 30.

При розробленні навчального плану кредити встановлюються всім його освітнім компонентам: навчальним дисциплінам (циклам дисциплін), практикам, курсовим, іншим видам робіт та кваліфікаційним роботам.

Нарахування кількості кредитів курсовим роботам (проєктам) здійснюється відповідно до норм часу, затверджених внутрішнім наказом або, якщо не передбачено, то іншими нормативними документами.

Освітнім компонентам, які плануються в тижнях, встановлюється 1 або 1,5 кредиту за кожний тиждень, а кваліфікаційним роботам (проєктам) – 1 кредит за кожний тиждень.

Підсумковій атестації кредити не встановлюються.

Всі види навчальної діяльності здійснюються за розкладом, який складається посеместрово.

Форми й обсяги самостійної роботи регламентуються Положенням про самостійну роботу здобувачів вищої освіти в Університеті.

4.8. Графік навчального процесу складається щорічно і затверджується ректором Університету.

Тривалість навчального року становить 52 тижні, з яких не менше 8 тижнів, але не більше 12 – сумарна тривалість канікул. Навчальний рік поділяється на два семестри (як правило, I семестр – 16 тижнів, II – 18 тижнів). Тривалість обов'язкової практичної підготовки, семестрового контролю та виконання індивідуальних завдань не перевищує 40 тижнів на рік.

5. ФОРМИ НАВЧАННЯ

Навчання в Університеті може здійснюватися за такими формами здобуття освіти:

- очна (денна, вечірня);
- заочна (дистанційна);
- дуальна.

Допускається поєднання різних форм навчання з урахуванням можливостей здобувача вищої освіти успішно виконувати освітні програми кожної з них та здатності кафедр забезпечити освітній процес.

Організація освітнього процесу на очній (денній, вечірній) формі навчання в Університеті регламентується цим Положенням.

Організація освітнього процесу за заочною формою навчання в Університеті регламентується цим Положенням з урахуванням передбачених

чинним законодавством пільг для осіб, які поєднують роботу з навчанням.

Організація освітнього процесу за дуальною формою навчання в Університеті регламентується окремим Положенням.

6. ФОРМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Освітній процес в Університеті організовується за такими формами:

- навчальні заняття;
- самостійна робота;
- практична підготовка;
- контрольні заходи.

6.1. Види навчальних занять

Основним видами навчальних занять в Університеті є:

- лекція;
- лабораторне заняття;
- практичне заняття;
- семінарське заняття;
- індивідуальне заняття;
- консультація.

Лекція – основна форма проведення навчального заняття, що є логічно вивершеним, науково обґрунтованим і систематизованим викладом теоретичного компоненту змісту навчальної дисципліни.

Лекція формує у здобувачів вищої освіти основи знань з певної галузі, а також визначає напрям, основний зміст і характер усіх інших видів навчальних занять і самостійної роботи з відповідної навчальної дисципліни.

Лекції, як правило, читають працівники з науковими ступенями, вченими званнями, а також провідні науковці або фахівці, запрошені для читання лекцій. Як виняток, за виробничої необхідності, лекції можуть читати асистенти, викладачі, провідні фахівці, які є визнаними професіоналами з досвідом, і не мають наукового ступеня та/або вченого звання.

Здобувачі вищої освіти мають право на вільне відвідування лекцій, проте це їх не позбавляє від проходження та виконання різних форм контролюючих заходів, які охоплюють лекційний матеріал.

Лабораторне заняття – форма навчального заняття, під час якого здобувач вищої освіти під керівництвом викладача особисто проводить натурні або імітаційні експерименти чи досліди з метою практичного підтвердження окремих теоретичних положень даної навчальної дисципліни, відпрацьовує методи та методики клінічних досліджень, набуває практичних навичок роботи з тваринами, інструментами, лабораторним устаткуванням, обладнанням, обчислювальною технікою, вимірювальною апаратурою, методикою експериментальних досліджень у конкретній предметній галузі тощо.

Лабораторні заняття проводяться у спеціально обладнаних навчальних

аудиторіях або лабораторіях з використанням устаткування, пристосованого до умов навчального процесу (лабораторні макети, установки тощо) або в умовах реального професійного середовища та/чи його імітації.

Лабораторне заняття проводиться зі здобувачами вищої освіти, кількість яких не перевищує половини академічної групи, що не суперечить безпечним і нешкідливим умовам навчання, як правило, в підгрупах чисельністю 12–15 осіб.

Перелік тем лабораторних занять визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Лабораторне заняття включає проведення контролю підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної лабораторної роботи, набуття нових знань та вмінь, виконання власне лабораторних досліджень, оформлення їх результатів, захист перед викладачем.

Практичне заняття – форма групового навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд здобувачами вищої освіти окремих теоретичних положень навчальної дисципліни та формує вміння і навички їх практичного застосування, проводить контроль результативності навчання.

Перелік тем практичних занять визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Практичні заняття проводяться в аудиторіях та/або навчальних лабораторіях, оснащених необхідними технічними засобами, обчислювальною технікою, як правило, з академічною групою. З окремих навчальних дисциплін, виходячи з особливостей їх вивчення та вимог безпеки життєдіяльності, допускається поділ академічної групи на підгрупи.

Практичні заняття з іноземних мов проводяться з підгрупами, як правило, в складі 12–15 осіб (половина академічної групи).

Семінарське заняття – форма групового навчального заняття, за якої викладач організовує дискусію навколо попередньо визначених тем переважно теоретичного характеру, до яких здобувачі вищої освіти готують тези виступів на підставі виконаних завдань.

Перелік тем семінарських занять визначається робочою програмою навчальною дисципліни.

На семінарському занятті викладач оцінює підготовлені здобувачем вищої освіти матеріали, виступи й активність у дискусії, уміння формулювати й відстоювати позицію тощо.

Семінарські заняття проводяться в аудиторіях або навчальних кабінетах з однією академічною групою у складі, як правило, 30 осіб. Допускається проведення семінарських занять з двома і більше групами, якщо їх загальна чисельність не перевищує 30 осіб.

Індивідуальні заняття – вид навчальних занять, що проводяться з окремими здобувачами вищої освіти з метою підвищення рівня їх підготовки та розкриття індивідуальних творчих здібностей та здобувачами вищої освіти з особливими потребами. Індивідуальні навчальні заняття також можуть проводитись з окремими здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти з професійно орієнтованих дисциплін, якщо за даною освітньо-

науковою програмою (спеціальністю) в Університеті навчається одна особа або здобувач обирає вибіркиму навчальну дисципліну відповідно до наукового профілю (теми) дисертації.

Індивідуальні заняття організовуються за окремим графіком з урахуванням індивідуального навчального плану здобувача вищої освіти і можуть охоплювати частину або повний обсяг занять з однієї або декількох навчальних дисциплін.

Індивідуальні завдання студент виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

Можливе виконання комплексної тематики кількома студентами.

Види індивідуальних навчальних занять, їх обсяг, форми та методи проведення, види поточного і підсумкового контролю зазначаються в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти.

Консультація – вид навчального заняття, під час якого студент, в рамках вивчення навчальної дисципліни, отримує від викладача відповіді на конкретні запитання або ж додаткове пояснення окремих теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

Консультація може бути індивідуальною чи груповою.

Обсяг часу, відведений викладачеві для проведення консультацій з конкретної дисципліни, визначається навчальним планом.

6.2. Самостійна робота здобувача вищої освіти є основним засобом оволодіння змістом навчального матеріалу здобувачем вищої освіти у час, вільний від обов'язкових академічних занять. Види, порядок організації, форми контролю самостійної роботи здобувача вищої освіти регламентуються окремим положенням Університету.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи здобувача вищої освіти, регламентується навчальним планом, індивідуальним навчальним планом здобувача вищої освіти.

Зміст самостійної роботи здобувача вищої освіти з окремих дисциплін визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Самостійна робота супроводжується комплексом навчально-методичного забезпечення, передбаченого для вивчення конкретної навчальної дисципліни.

Методичні матеріали для самостійної роботи здобувача вищої освіти повинні передбачати можливість проведення самоконтролю.

Зміст, передбачений навчальним планом, робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем вищої освіти в процесі самостійної роботи, виноситься на поточний та підсумковий контроль.

6.2.1. Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ) – це вид самостійної роботи здобувача вищої освіти навчально-дослідницького чи проектно-конструкторського характеру, яке виконується в процесі вивчення навчальної дисципліни, слугує для розкриття навичок і здібностей її виконавців, відповідним чином оцінюється і враховується при виведенні підсумкового балу з навчальної дисципліни.

Виконане індивідуальне навчально-дослідне завдання подається

викладачеві впродовж семестру, але не пізніше ніж за два тижні до заліку. Оцінка в балах за індивідуальне навчально-дослідне завдання виставляється не пізніше останнього заняття.

Видами індивідуальних навчально-дослідних завдань можуть бути:

- реферат з теми;
- розв'язування розрахункових або практичних (наприклад, ситуаційних, кейс-методів) задач різного рівня;
- виготовлення колекцій комах, гербаріїв, проведення геоботанічних описів кормових угідь тощо;
- розроблення теоретичних або прикладних функціональних моделей явищ, процесів, конструкцій тощо;
- виготовлення макетів окремих органів, систем організму;
- розробка діагностичних тестів, методів дослідження тварин;
- розроблення функціональних моделей систем організму;
- розроблення засобів і методів профілактики та лікування тварин;
- розроблення профілактичних та протиепізоотичних заходів для конкретних господарств;
- розробка технологічних схем та складання апаратурно-технологічних ліній виробництва харчових продуктів;
- розробка рецептур нових харчових продуктів;
- розроблення комп'ютерних програм, комп'ютерне моделювання явищ, процесів, конструкцій об'єктів, створення баз даних;
- аналітичний огляд прочитаної додаткової літератури з курсу,
- історичні нариси;
- розробка туристичних маршрутів, екскурсійних турів;
- виконання креслень;
- аналіз публікацій із бази доказової медицини;
- складання плану тренувального заняття із урахуванням спеціальної підготовленості спортсмена в обраному виді спорту;
- складання бізнес-планів.
- інші види за рішенням кафедри.

Варіанти індивідуальних навчально-дослідних завдань з окремої дисципліни мають бути рівноцінними за складністю.

6.2.2. Курсова робота (проект) – один із видів індивідуальних завдань навчально-дослідницького, творчого чи проектно-конструкторського характеру, який має на меті не лише поглиблення, узагальнення й закріплення знань здобувачів вищої освіти із навчальної дисципліни, а й застосування їх у вирішенні конкретного фахового завдання та вироблення вміння самостійно працювати з навчальною та науковою літературою, електронно-обчислювальною технікою, лабораторним обладнанням, використовуючи сучасні інформаційні засоби та технології. Тематика курсових робіт (проектів) визначається й затверджується кафедрами відповідно до змісту та завдань навчальної дисципліни. Вона повинна бути актуальною й тісно пов'язаною із розв'язанням практичних фахових завдань. Здобувачам вищої освіти надається

право вільного вибору теми роботи із запропонованого кафедрою переліку. Здобувачі вищої освіти також можуть пропонувати свої теми для написання курсової роботи (проєкту). Керівництво курсовими роботами (проєктами) здійснюється професорами, доцентами, старшими викладачами, а також асистентами й іншими фахівцями, які мають досвід науково-педагогічної та практичної роботи. Виконана курсова робота (проєкт) подається викладачеві впродовж семестру у строки, встановлені внутрішнім регламентом. Оцінка в балах за курсову роботу (проєкт) виставляється не пізніше останнього заняття.

Захист курсової роботи (проєкту) проводиться перед комісією у складі не менше 3-х осіб із числа викладачів кафедри за участю керівника курсової роботи (проєкту). Результати захисту курсової роботи (проєкту) оцінюються за шкалою оцінювання, прийнятою в Університеті.

6.2.3. Кваліфікаційна робота (проєкт) виконується на завершальному етапі навчання студентів в Університеті і передбачає: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань зі спеціальності та застосування їх для вирішення конкретних наукових, технічних, економічних, виробничих, інших завдань; розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних із темою роботи (проєкту).

Здобувач вищої освіти має право обрати тему кваліфікаційної роботи (проєкту), визначену випусковими кафедрами, або запропонувати свою з обґрунтуванням доцільності її розроблення.

Кваліфікаційна робота (проєкт) характеризується оригінальністю, наявністю елементів новизни матеріалів і результатів або концептуально новим узагальненням раніше відомих матеріалів, положень.

Порядок захисту кваліфікаційних робіт (проєктів) та роботи екзаменаційної комісії регламентуються окремими Положеннями.

6.3. Практична підготовка здобувачів вищої освіти є обов'язковим компонентом освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми для здобуття відповідної кваліфікації й має на меті набуття здобувачем вищої освіти професійних компетенцій, здійснюється шляхом проходження ними практик на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними угодами або в структурних підрозділах Університету, що забезпечують практичну підготовку.

Вид, тривалість і терміни практичної підготовки визначаються навчальним планом. Зміст практичної підготовки та терміни проведення практики визначається програмою практики.

Практична підготовка відбувається під організаційно-методичним керівництвом досвідченого викладача Університету та/або висококваліфікованого досвідченого фахівця установи – бази практики.

Організація практичної підготовки регламентується відповідним положенням Університету.

6.4. Контрольні заходи – це форми та методи вимірювання рівня набутих знань, умінь, навичок, компетентностей. Ґрунтуються на принципах відповідності стандартам вищої освіти, визначеності критеріїв оцінювання,

об'єктивності та прозорості технології контролю.

Контрольні заходи охоплюють: поточний контроль, колоквиум, ІНДЗ, курсова робота (проект), звіт практики, підсумковий контроль (залік, екзамен), атестація здобувачів вищої освіти.

6.4.1. **Поточний контроль** здійснюється під час проведення практичних, лабораторних, семінарських та індивідуальних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння здобувачем вищої освіти змісту навчального матеріалу та сформованості в нього практичних умінь і навичок. Поточний контроль охоплює оцінювання результатів навчальної діяльності здобувача вищої освіти на окремих аудиторних заняттях та виконання завдань самостійної роботи.

6.4.2. **Підсумковий контроль** проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньому та ступеневому рівнях або на окремих його завершальних етапах.

Семестровий контроль здійснюється у формах семестрового екзамену або заліку з конкретної навчальної дисципліни.

6.4.3. **Залік** – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці рівня засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу з певної дисципліни сумарно за всіма видами робіт, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни. Залік виставляється за результатами суми балів, отриманих здобувачем вищої освіти за період навчання, і зазвичай не передбачає обов'язкової присутності здобувачів на заліковому заході.

6.4.4. **Екзамен** – це форма підсумкового контролю результатів навчання, зокрема засвоєння студентом теоретичного та практичного матеріалу з навчальної дисципліни, що проводиться як окремий контрольний захід.

Екзамени проводяться згідно з розкладом, затвердженим проректором з науково-педагогічної роботи, який доводиться до відома викладачів і здобувачів вищої освіти не пізніше, ніж за місяць до початку підсумкового контролю.

Форми проведення й критерії оцінювання контрольних заходів регламентуються окремим положенням.

Університет може встановлювати здобувачу вищої освіти індивідуальні терміни проведення підсумкового контролю за наявності відповідних об'єктивних причин (академічна мобільність, відрядження, різні види практик, навчально-наукове стажування за кордоном, за станом здоров'я тощо).

Дозвіл на індивідуальне складання заліково-екзаменаційної сесії здобувач вищої освіти отримує за заявою з пред'явленням відповідних документів, які надають йому таке право на основі наказу ректора.

Здобувачі вищої освіти, які не з'явилися на екзамен без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Повторне складання екзаменів (ліквідація академічної заборгованості) регламентується окремим положенням.

6.5. **Оцінювання результатів навчання.** Оцінювання результатів навчання проводиться в балах, максимальна кількість, яких за кожний підсумковий контроль становить 100. Кожній сумі балів відповідає оцінка за національною шкалою та шкалою ЄКТС. Оцінювання результатів навчання

регламентується окремим положенням.

6.6. Оформлення результатів навчання. Результати навчання заносяться в «Журнал обліку відвідування занять та контролю успішності здобувачів вищої освіти», «Залікову відомість» / «Екзаменаційну відомість», «Залікову книжку» та «Індивідуальний план здобувача вищої освіти» відповідно до вимог, передбачених щодо оформлення цих документів. Усі види відомостей заповнюються у двох примірниках, один з яких залишається на кафедрі, а другий передається в деканат.

6.7. Атестація здобувачів вищої освіти. Атестація – це встановлення відповідності результатів навчання (наукової роботи) здобувачів вищої освіти вимогам освітньої (наукової) програми та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

Форма атестації осіб, які здобувають ступінь молодшого бакалавра, бакалавра чи магістра визначається стандартом вищої освіти.

У випадку відсутності державного стандарту вищої освіти форма атестації встановлюється в освітній програмі на основі рішення вченої ради Університету.

Зміст атестації визначається навчальним планом та змістом освітніх компонент ОП, опанованих здобувачем вищої освіти протягом всього періоду навчання за певним рівнем вищої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і гласно.

За окремими освітніми програмами атестація здобувачів вищої освіти може здійснюватися у формі кваліфікаційного екзамену.

Атестація здобувачів вищої освіти регламентується окремим положенням.

7. ДОКУМЕНТИ ПРО ВИЩУ ОСВІТУ (НАУКОВИЙ СТУПІНЬ), ЯКІ ВИДАЄ УНІВЕРСИТЕТ

7.1. Документ про вищу освіту (науковий ступінь) видають особі, яка успішно виконала відповідну освітню програму та пройшла атестацію.

7.2. Встановлено такі види документів про вищу освіту (науковий ступінь):

- диплом молодшого бакалавра;
- диплом бакалавра;
- диплом магістра;
- диплом доктора філософії

7.3. У дипломі молодшого бакалавра, бакалавра, магістра зазначають назву Університету, а також кваліфікацію, що складається з інформації про здобутий ступінь вищої освіти, спеціальність, а, в певних випадках, – професійну кваліфікацію особи.

7.4. У дипломі доктора філософії зазначають назву Університету, а також назву кваліфікації, що складається з інформації про здобутий науковий ступінь, галузь знань та/або спеціальність особи.

У разі, якщо дисертаційне дослідження виконано в суміжних галузях знань, ступінь доктора філософії присуджують у провідній галузі із зазначенням

міжгалузевого характеру роботи.

7.5. Невід'ємною частиною диплома бакалавра, магістра, доктора філософії є додаток до диплома європейського зразка.

У додатку до диплома міститься інформація про результати навчання особи, що складається з інформації про назви дисциплін, отримані оцінки й здобуту кількість кредитів ЄКТС. Додаток до диплома європейського зразка додатково містить структуровану інформацію про завершене навчання та відомості про національну систему вищої освіти України.

Невід'ємною частиною диплома молодшого бакалавра є додаток до диплома.

7.6. За усіма акредитованими освітніми програмами Університет видає документи про вищу освіту державного зразка.

За неакредитованими освітніми програмами Університет видає власні документи про вищу освіту в порядку та за зразком, які визначає вчена рада Університету.

7.7. Студентові, який отримав за національною шкалою підсумкові оцінки «відмінно» не менш як із 75 % усіх навчальних дисциплін та індивідуальних завдань навчального плану, а з решти – оцінки «добре», за результатами всіх атестацій, передбачених навчальним планом, отримав оцінки «відмінно», а також виявив себе в науковій/творчій роботі (наявність публікації, участь в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт, хакатонах тощо) за рішенням екзаменаційної комісії видають документ про вищу освіту з відзнакою.

7.8. У разі здобуття вищої освіти за узгодженими між закладами вищої освіти, у тому числі іноземними, освітніми програмами Університет має право виготовляти та видавати спільні дипломи за зразком, визначеним спільним рішенням вчених рад цих університетів.

7.9. У разі здобуття особою вищої освіти одночасно за двома спеціальностями (спеціалізаціями) Університет має право виготовляти та видавати подвійний диплом за зразком, визначеним вченою радою Університету.

7.10. Інформацію про видані дипломи Університет вносить до Єдиної державної електронної бази з питань освіти та до реєстру Університету.

8. ВНУТРІШНЯ СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

8.1. Забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в Університеті є пріоритетною засадою задля задоволення освітніх потреб внутрішніх та зовнішніх стейкхолдерів. Для реалізації забезпечення якості в Університеті створено та запроваджено внутрішню систему забезпечення якості, яка ґрунтується на вимогах законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Стандартів і рекомендацій щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG 2015), міжнародного стандарту «Системи

управління якістю» ISO 9001:2015 та інших документів.

Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти в Університеті регламентується Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Ґжицького і передбачає такі процедури та заходи:

- формування політики у сфері якості Університету щодо забезпечення якості освітньої діяльності. Щорічне оцінювання та встановлення цілей, необхідних для виконання вимог у сфері якості;

- удосконалення планування освітньої діяльності, що передбачає затвердження, моніторинг і періодичний перегляд освітніх програм на предмет актуальності їх змісту та структури, а також відповідності встановленим цілям та очікуваним навчальним результатам;

- проведення моніторингу й оцінка якості освітніх програм і освітньої діяльності Університету відбувається через процедури внутрішніх та зовнішніх аудитів (щорічний наглядний аудит на відповідність стандарту ISO 9001:2015) та проходження процедур зовнішньої акредитації в Національному агентстві із забезпечення якості вищої освіти (або відповідних іноземних акредитаційних агентствах);

- розвиток сучасних практик та підходів студентоцентрованого навчання і викладання в Університеті, що передбачає систематичний моніторинг рівня задоволеності здобувачів освіти реалізацією програм, доступністю навчальних ресурсів та послуг, дієвістю належних процедур реагування на студентські скарги;

- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників, сприяння формуванню успішних кар'єрних траєкторій працівників та випускників Університету;

- дотримання академічної доброчесності працівниками Університету та здобувачами вищої освіти, у тому числі забезпечення функціонування запровадженої процедурної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;

- моніторинг забезпеченості ресурсами для організації освітнього процесу та інформаційної, соціальної і консультативної підтримки здобувачів вищої освіти;

- залучення до внутрішньої системи забезпечення якості зовнішніх стейкхолдерів (роботодавців, професійних асоціацій та інших зацікавлених сторін), а також випускників Університету;

- розвиток інформаційних систем з метою підвищення ефективності управління освітніми процесами Університету. Оприлюднення об'єктивної, актуальної і доступної інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації, діяльність Університету.

Відповідальними за процеси системи внутрішнього забезпечення якості освіти є усі учасники освітнього процесу в межах своїх функціональних обов'язків та діяльності.

9. НАВЧАЛЬНИЙ ЧАС ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Тривалість виконання здобувачем вищої освіти освітньої програми молодшого бакалавра становить 120–150 кредитів ЄКТС.

Тривалість виконання здобувачем вищої освіти освітньої програми бакалавра становить 180–240 кредитів ЄКТС. Обсяг освітньої програми для здобуття ступеня бакалавра на основі ступеня молодшого бакалавра визначається різницею між освітніми програмами і становить, як правило, 120 кредитів ЄКТС.

Тривалість виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми магістра становить, як правило, 90 кредитів ЄКТС, а освітньо-наукової програми – 120. Тривалість виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми магістра фармацевтичного та ветеринарного спрямування становить 300–360 кредитів ЄКТС.

Обсяг і тривалість освітніх програм для здобуття магістерського ступеня вищої освіти можуть збільшуватись у випадку підготовки здобувача вищої освіти за подвійними спеціальностями, інших випадках, що не суперечать чинному законодавству та нормативним вимогам.

Нормативний строк підготовки доктора філософії в аспірантурі становить 4 роки. Обсяг освітньої складової освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії становить 30–60 кредитів ЄКТС. Цей термін може бути скорочений, якщо навчання в аспірантурі здійснюється на основі магістерської освітньо-наукової програми обсягом 120 кредитів ЄКТС, або аспірант проявив особливі здібності – дочасно оволодів освітньою складовою освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії і подав дисертацію до захисту.

Обліковими одиницями навчального часу здобувача вищої освіти є:

- кредит ЄКТС;
- академічна година;
- навчальний день;
- навчальний тиждень;
- навчальний семестр;
- навчальний курс;
- навчальний рік.

Навантаження одного навчального року становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС (1800 годин).

Кредит ЄКТС – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить **30 годин**.

Академічна година – це мінімальна облікова одиниця навчального часу. Тривалість академічної години в Університеті становить **40 хвилин**. Дві академічні години утворюють пару академічних годин. В Університеті відсутні перерви між двома академічними годинами однієї пари.

Навчальний день – це складова частина навчального часу здобувача вищої освіти від календарної тривалості доби, яка триває **не більше 9**

академічних годин. Навчальний день складається з аудиторних (академічних) годин обсягом у середньому **5 годин** та годин на самостійну, науково-дослідницьку роботу, інші види освітньої та науково-освітньої діяльності.

Навчальний тиждень Складається з 30 академічних годин аудиторної роботи (1 кредит ЄКТС) та 15 академічних годин (0,5 кредиту ЄКТС) відведених на самостійну роботу, підготовку курсових та кваліфікаційних робіт. Загальна максимальна тривалість навчального тижня становить не більше 45 години (1,5 кредиту ЄКТС).

Тривалість денного і тижневого навчального навантаження може коригуватися у випадку вимушеної необхідності організації освітнього процесу за ущільненим графіком, що регламентується додатковими наказами. При цьому зберігається обов'язковою вимога повноти виконання освітніх програм і навчальних планів.

Навчальний семестр – це частина навчального року, що закінчується підсумковим семестровим контролем. Терміни навчального семестру визначаються графіком навчального процесу. У разі непередбачуваних об'єктивних обставин природного, соціально-економічного чи воєнного характеру тривалість семестру може змінюватися згідно з рішенням вченої ради Університету, про що видається відповідний наказ ректора.

Навчальний курс – це завершений період навчання здобувача вищої освіти протягом навчального року. Тривалість перебування здобувача вищої освіти на навчальному курсі включає час двох навчальних семестрів, у тому числі час підсумкового контролю та канікул між семестрами навчального року.

Навчальний рік – складова частина навчального часу здобувача вищої освіти обсягом, як правило, 60 кредитів ЄКТС.

Відвідування навчальних занять здобувачами вищої освіти денної та заочної форм здобуття освіти є обов'язковим. Відмітку про відвідування занять здобувачами здійснює викладач в журналі обліку навчальної роботи академічної групи.

У випадку наявності поважної причини пропуску академічних занять (хвороба, відрядження за дозволом деканату тощо) здобувач вищої освіти представляє в деканат відповідний документ, а навчальний матеріал пропущених занять надолужує самостійно та/або відпрацьовує індивідуально в позааудиторний час.

У випадку необхідності організації роботи з малочисельними академічними групами забезпечуються умови індивідуалізації навчальної діяльності здобувача вищої освіти (лист МОН №1/9-496 від 16.09.2016) за комбінованим розкладом занять. В Університеті для малочисельних академічних груп здобувачів статусів «молодший бакалавр» «бакалавр», «магістр» з кількістю 1–4 осіб і «аспірант» 1–2 особи навчальний процес організовується за індивідуальним навчальним розкладом, який передбачає, в т.ч., відвідування такими здобувачами занять за розкладами інших академічних груп.

Забороняється відволікати здобувача вищої освіти від участі в навчальних

заняттях та контрольних заходах, встановлених розкладом, крім випадків, передбачених чинним законодавством.

Бюджет навчального часу здобувача вищої освіти в тижнях відображається у графіку навчального процесу, який є основою складання розкладу академічних занять.

Розклад є основним організаційним документом, що регламентує та впорядковує хід навчального процесу в Університеті за всіма формами навчання, освітніми рівнями, спеціальностями та освітніми програмами, регулює навчальний процес відповідно до затвердженого графіку за днями тижнями, курсами, групами та аудиторіями. Розклад регламентується окремим положенням.

Відповідальність за дотримання розкладу занять та графіку індивідуальної роботи несуть завідувачі кафедр та декан факультету.

На підставі письмового звернення здобувача вищої освіти денної форми здобуття освіти, який не може відвідувати заняття за розкладом з поважних причин, йому може бути надане право відвідування занять за індивідуальним графіком. Порядок відвідування занять здобувачами вищої освіти денної форми здобуття освіти за індивідуальним графіком регулюється окремим положенням.

В Університеті можливе використання дуальної форми навчання. Дуальна форма здобуття вищої освіти – це спосіб здобуття освіти здобувачами денної форми, що передбачає поєднання навчання в Університеті з навчанням на робочих місцях на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації на основі договору.

Порядок підготовки майбутніх фахівців із застосуванням дуальної форми здобуття вищої освіти регламентується відповідним положенням.

10. АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ

10.1. Академічна мобільність – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися чи проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти, науковій установі на території України чи поза її межами (крім держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом). Порядок організації програм академічної мобільності визначається окремим положенням Університету.

10.2. Право на академічну мобільність учасники освітнього процесу зреалізують на підставі: міжнародних угод про співпрацю в галузі освіти та науки, міжнародних грантів, проєктів і програм; угод між Університетом та Зкладами-партнерами чи їхніми структурними підрозділами; запрошень, які надійшли від закордонних Закладів-партнерів; з власної ініціативи учасника освітнього процесу, підтриманої керівництвом закладом вищої освіти (наукової установи), в якому він постійно навчається або працює, на основі індивідуальних запрошень та інших механізмів.

10.3. За місцем реалізації права на академічну мобільність розрізняється:

- **внутрішня академічна мобільність** – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу Університету в Закладах-партнерах у межах України, а також учасниками освітнього процесу українських та зарубіжних установ в Університеті;

- **міжнародна академічна мобільність** – академічна мобільність, право на яку реалізується учасниками освітнього процесу Університету в Закладах-партнерах поза межами України, а також іноземними представниками Закладів-партнерів в Університеті.

10.4. Основними видами академічної мобільності є:

- **ступенева мобільність** – навчання у закладі вищої освіти, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття ступеня вищої освіти, що підтверджується документом (документами) про вищу освіту, або здобуття ступеня вищої освіти у двох чи більше закладах вищої освіти;

- **кредитна мобільність** – навчання у закладі вищої освіти, відмінному від постійного місця навчання учасника освітнього процесу, з метою здобуття кредитів ЄКТС та/або відповідних компетентностей, результатів навчання (без здобуття кредитів ЄКТС), що будуть визнані у закладі вищої освіти постійного місця навчання вітчизняного чи іноземного учасника освітнього процесу. При цьому загальний період навчання для таких учасників за програмами кредитної мобільності залишається незмінним.

10.5. Форми академічної мобільності.

10.5.1. Формами академічної мобільності для учасників освітнього процесу, що здобувають освітні ступені бакалавра, магістра та доктора філософії є:

- навчання за програмами академічної мобільності;
- мовне стажування;
- наукове стажування.

10.5.2. Формами академічної мобільності для осіб, що здобувають науковий ступінь доктора наук, науково-педагогічних, наукових і педагогічних працівників та інших учасників освітнього процесу, є:

- участь у спільних проєктах;
- викладання;
- наукове дослідження;
- наукове стажування;
- підвищення кваліфікації.

10.6. За здобувачами вищої освіти Університету на період навчання в Закладі-партнері на території України чи поза її межами зберігаються, відповідно до укладеного договору про академічну мобільність, місце навчання та виплата стипендії згідно із законодавством упродовж періоду навчання, стажування чи провадження наукової діяльності в Закладі-партнері на території України чи поза її межами, якщо стипендія не передбачена умовами академічної мобільності.

10.7. Учасники академічної мобільності не відраховуються зі складу здобувачів вищої освіти Університету на період реалізації права на академічну мобільність та обліковуються в Єдиній державній електронній базі з питань освіти, окрім іноземних громадян.

10.8. Академічна мобільність здобувачів вищої освіти реалізується без збільшення нормативного терміну навчання за спеціальністю під час навчального чи календарного року або під час канікул чи академічної відпустки. Якщо академічна мобільність реалізується під час навчання, здобувачеві надається індивідуальний план навчання із можливим застосуванням технологій дистанційного навчання.

10.9. Участь у програмах академічної мобільності ґрунтується на принципах добровільності, змагальності, прозорості та доцільності у процесі здійснення конкурсних відборів претендентів на академічну мобільність та упродовж її реалізації. Позитивне рішення конкурсної комісії, схвалене приймаючою стороною, результатом якого є надіслане запрошення, надання учасником встановленого пакету документів – підстава для підготування проекту наказу про скерування учасника освітнього процесу до Закладу-партнера для реалізації права на академічну мобільність.

10.10. Визнання результатів навчання.

10.10.1. Визнання результатів навчання здійснюється на основі Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи.

10.10.2. Порівняння обсягу навчального навантаження під час здобуття вищої освіти в межах програми академічної мобільності повинне ґрунтуватися на зіставленні результатів навчання, яких було досягнуто здобувачем вищої освіти у Закладі-партнері, та результатів навчання, запланованих освітньою програмою в Університеті.

10.10.3. Університет гарантує здобувачеві повне визнання (зарахування) дисциплін курсу, зазначених в угоді, за їх успішного вивчення, що підтверджено академічною довідкою, яку надав Заклад-партнер, а також зарахування кредитів, отриманих компетентностей у разі проходження практики, мовного, наукового стажування.

10.10.4. Якщо здобувач вищої освіти під час перебування у Закладі-партнері не виконав програми кредитної академічної мобільності, то після повернення до Університету, йому може бути запропоновано індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості упродовж 1 місяця або повторний курс навчання.

10.10.5. Підставою для визнання результатів за програмами академічної мобільності здобувачів освітньо-наукового ступеня доктора філософії, наукового ступеня доктора наук, науково-педагогічних працівників Університету є представлені письмові звіти та відповідним чином завірені довідки про обсяг робіт та зміст заходів, проведених ними у Зкладах-партнерах.

11. РОБОЧИЙ ЧАС НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА

11.1. **Робочий час науково-педагогічного працівника** охоплює час виконання ним навчальної, методичної, наукової, організаційної, виховної та інших видів робіт, передбачених контрактом, посадовими інструкціями та посадовими обов'язками.

Навчальна робота – це основний вид професійної діяльності викладача.

Робочий час науково-педагогічного працівника встановлюється відповідно до чинного законодавства з урахуванням виконання ним інших видів професійної діяльності.

Робочий час науково-педагогічного працівника становить 36 годин на тиждень (скорочена тривалість робочого часу).

Максимальне навчальне навантаження на одну ставку НПП не може перевищувати 600 год на навчальний рік.

Зменшене навчальне навантаження встановлюється науково-педагогічному працівнику в разі виконання ним додаткових робіт у значних обсягах (написання об'ємних публікацій за результатами проведених досліджень; участь у роботі навчально-методичних (науково-методичних) комісій; участь у роботі робочих груп; стажування за кордоном та інші види робіт, що делегуються згідно з наказами).

11.1.1. Робочий час викладача регламентується розкладом аудиторних навчальних занять, практик, графіками індивідуальної роботи зі здобувачами вищої освіти й консультацій, розкладом контрольних заходів та інших видів діяльності, передбачених індивідуальним планом викладача. Викладач зобов'язаний дотримуватися встановленого графіка робочого часу та правил внутрішнього розпорядку.

11.2. Планування роботи науково-педагогічного працівника кафедри здійснюється у розрахунку 36 годин на тиждень.

Види й обсяги доручень науково-педагогічним працівникам фіксуються в індивідуальному плані роботи науково-педагогічного працівника (викладача) на навчальний рік (узгодженим із діючим контрактом, розподілом навчального навантаження на поточний навчальний рік та посадовими інструкціями й обов'язками), який погоджується на засіданні кафедри й затверджується завідувачем кафедри до початку поточного навчального року (не пізніше 31 серпня). Індивідуальний план науково-педагогічного працівника (викладача) може коригуватись у межах робочого часу на навчальний рік. Зміни у план роботи може бути внесено на підставі рішення кафедри за згодою науково-педагогічного працівника.

Поточне виконання індивідуальних планів роботи НПП контролюється завідувачем кафедри й обговорюється на засіданнях кафедри з оцінкою якості виконання кожного виду робіт. Підсумковий (звітний) контроль за виконанням Індивідуальних планів науково-педагогічних працівників (викладачів) здійснюється завідувачами кафедр, деканами факультетів.

Норми часу на виконання різних видів робіт НПП регламентуються

наказом про підготовку до навчального року та наказом про затвердження норм часу для планування робіт НПП.

12. ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Підвищення кваліфікації – підвищення рівня готовності особи до виконання професійних завдань та обов'язків або набуття нею здатності виконувати додаткові завдання й обов'язки шляхом оволодіння новими знаннями і вміннями у межах професійної діяльності або галузі знань.

Підвищення кваліфікації є частиною системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Університету, сформованої у порядку, визначеному законодавством.

НПП Університету можуть підвищувати кваліфікацію в Україні та за кордоном, однак не в державі, визнаній Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом.

НПП, з урахуванням змісту своєї викладацької діяльності чи посадових обов'язків, самостійно обирають конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації.

Формами підвищення кваліфікації є інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на робочому місці, на виробництві тощо.

Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись.

Результати підвищення кваліфікації НПП враховують під час обрання на посаду за конкурсом та укладення трудового договору.

Результати підвищення кваліфікації НПП, які пройшли навчання, стажування у закладі вищої освіти, науковій (або науково-технічній) установі в країні, яка входить до Організації економічного співробітництва та розвитку та/або Європейського Союзу, за профілем кафедри, враховують під час прийняття рішень про присвоєння вчених звань.

Обсяг (тривалість) підвищення кваліфікації НПП устанавлюється в годинах чи кредитах ЄКТС за накопичувальною системою.

НПП підвищують свою кваліфікацію не рідше одного разу на п'ять років. Загальний обсяг підвищення кваліфікації НПП упродовж п'яти років не може бути меншим, ніж шість кредитів ЄКТС, чи 180 годин.

Відповідальність за своєчасне проходження підвищення кваліфікації НПП Університету покладається на завідувачів кафедр та керівників інших структурних підрозділів.

Процедуру, види, форми, обсяг (тривалість), періодичність, умови підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників Університету регламентує окреме Положення.

13. ІНТЕГРАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ТА НАУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

13.1. **Інтеграція навчальної та наукової діяльності** – один із фундаментальних принципів освітньої діяльності, спрямований на забезпечення якості фахової підготовки здобувачів вищої освіти, насамперед освітніх ступенів «Магістр» і «Доктор філософії» через дослідницьку діяльність, вміння застосовувати знання з різних галузей у компетентному розв'язанні конкретних фахових, науково-дослідних завдань. Навчальний процес у магістратурі й аспірантурі узгоджується з кафедральною тематикою науково-дослідних робіт, поєднується із проведенням наукових досліджень викладачів, докторантів і аспірантів, виконанням наукових проєктів на замовлення МОН та інших установ.

13.2. Інтеграція навчальної і наукової діяльності забезпечується:

- органічною єдністю змісту освіти і наукової діяльності;
- участю здобувача вищої освіти у наукових дослідженнях, експериментальних та інноваційних розробках, у тому числі – за рахунок державного бюджету та комерційної діяльності;
- набуттям, охороною та захистом прав інтелектуальної власності на результати наукової та науково-технічної діяльності;
- провадженням видавничої та інформаційно-ресурсної діяльності;
- розвитком різних форм наукової співпраці (включно з міжнародною) з установами й організаціями, що не входять до системи вищої освіти, для здійснення наукових досліджень і розробок;
- залученням відомих науковців з України та зарубіжжя до провадження освітньої і наукової діяльності, зокрема до підготовки аспірантів і докторантів;
- організацією на базі наукових установ і організацій Національної академії наук України, національних галузевих академій наук наукових досліджень молодих вчених, докторантів та аспірантів, систематичної виробничої практики здобувачів вищої освіти із забезпеченням їх безпосередньої участі у проведенні наукових досліджень;
- плануванням науково-дослідної роботи і її виконанням у межах основного робочого часу викладачів і здобувачів вищої освіти;
- організацією навчально-наукових, науково-методичних семінарів, конференцій, олімпіад, науково-дослідної роботи, виконання курсових, кваліфікаційних робіт із науково-дослідною складовою тощо;
- проходженням практик здобувачів вищої освіти у провідних наукових, науково-дослідних установах, на інноваційних виробництвах;
- регулюванням навчального навантаження викладачів з метою створення умов для ефективного виконання наукових досліджень;
- впровадженням індивідуальних графіків навчального процесу для здобувачів вищої освіти, які беруть активну участь в науково-дослідній роботі.

13.3. **Умови реалізація дослідницького принципу навчання:**

- визначення пріоритетних наукових напрямків досліджень в

Університеті;

- формування інституцій інноваційного розвитку та створення науково-дослідних центрів, лабораторій тощо в структурі Університету;
- залучення вчених науково-дослідних установ та виробничих структур (установ, організацій, фірм тощо) до навчального процесу та наукових досліджень;
- створення філій кафедр на базі науково-дослідних установ та виробничих структур;
- інституційно-правове та інформаційне забезпечення інтеграції системи «освіта – наука – виробництво»;
- використання надбань науково-технічного прогресу, технологій віртуального простору, соціально-комунікаційних мереж тощо.

14. ВІДРАХУВАННЯ, ПЕРЕРИВАННЯ НАВЧАННЯ, ПОНОВЛЕННЯ І ПЕРЕВЕДЕННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

14.1. Згідно із Законом України «Про вищу освіту» підставами для відрахування студента є:

- завершення навчання за відповідною освітньою програмою;
- власне бажання студента;
- переведення до іншого закладу освіти;
- невиконання індивідуального навчального плану;
- порушення умов договору (контракту), укладеного між Університетом та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка фінансує таке навчання;
- інші випадки, передбачені чинним законодавством.

14.2. Невиконанням індивідуального навчального плану є:

- отримання студентом за результатами семестрового контролю оцінки «незадовільно» із трьох і більше навчальних дисциплін чи інших компонентів навчального плану;
- отримання студентом під час ліквідації академічної заборгованості оцінки «незадовільно»;
- наявність у студента до початку семестрового контролю академічної заборгованості хоча б за однією навчальною дисципліною чи іншим компонентом індивідуального навчального плану, винесеними для повторного вивчення;
- неатестація чи отримання студентом оцінки «незадовільно» за результатами складання єдиного державного кваліфікаційного іспиту, кваліфікаційного екзамену чи захисту кваліфікаційної роботи.

Особа, відрахована із закладу вищої освіти до завершення навчання за освітньою програмою, отримує академічну довідку, що містить інформацію про результати навчання, назви дисциплін, отримані оцінки і здобуту кількість кредитів ЄКТС.

Здобувач вищої освіти має право на перерву в навчанні у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми (за станом здоров'я, призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї; сімейними обставинами тощо). Таким особам надається академічна відпустка в установленому порядку. Навчання чи стажування в освітніх і наукових установах (у тому числі – іноземних держав) може бути підставою для перерви у навчанні, якщо інше не передбачено міжнародними актами чи договорами між закладами вищої освіти.

Здобувачам вищої освіти, призваним на військову службу у зв'язку з оголошенням мобілізації, гарантується збереження місця навчання та стипендії. Здобувачам вищої освіти, які реалізують право на академічну мобільність, протягом навчання, стажування чи здійснення наукової діяльності в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України чи поза її межами гарантується збереження місця навчання та стипендії відповідно до положення про порядок реалізації права на академічну мобільність. Такі особи не відраховуються зі складу здобувачів вищої освіти.

Особа, відрахована з Університету до завершення навчання за відповідною освітньою програмою, має право на поновлення на навчання в межах ліцензованого обсягу.

Поновлення на навчання осіб, відрахованих із закладу вищої освіти або тих, яким надана академічна відпустка, а також переведення здобувачів вищої освіти здійснюється, як правило, під час канікул.

Порядок відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються в Університеті, а також порядок надання їм академічної відпустки визначається окремим положенням Університету.

У разі закінчення строку дії сертифіката про акредитацію освітньої програми та неотримання Університетом нового сертифіката про акредитацію здобувачі вищої освіти, які навчаються за рахунок коштів державного (місцевого) бюджету, мають право на переведення до іншого закладу вищої освіти, в якому відповідна освітня програма акредитована, для завершення навчання за кошти державного (місцевого) бюджету в порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

15. ОРГАНІЗАЦІЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

Інклюзивний освітній процес осіб з особливими потребами в Університеті спрямований на здобуття якісної вищої освіти з урахуванням конкретних потреб та можливостей таких осіб. Організація освітнього процесу таких осіб здійснюється відповідно до Закону України «Про вищу освіту», «Порядку організації інклюзивного навчання у закладах вищої освіти» (затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 липня 2019 р. № 635) інших нормативно-правових актів, «Методичних рекомендацій щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами в закладах освіти в 2019/2020

н.р.» (лист МОН від 05.08.2019 №1/9-498), «Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення в Львівському національному університеті ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького.

15.1. Університет створює інклюзивне освітнє середовище із застосуванням принципів універсального дизайну в освітньому процесі:

- рівності, доступності, гнучкості, простоти та інтуїтивності використання;
- застосування малих фізичних зусиль;
- створення необхідного розміру та місця простору. У разі, коли наявні будівлі, споруди та приміщення Університету неможливо повністю пристосувати для потреб осіб з інвалідністю/порушенням здоров'я, здійснюється їх оптимальне пристосування з урахуванням універсального дизайну.

15.2. Університет забезпечує здобувачам освіти з особливими потребами:

- безперешкодний доступ до навчально-методичного забезпечення, бібліотечних ресурсів, наукометричних баз даних;
- надання індивідуальної консультаційної допомоги;
- належне технічне оснащення окремих аудиторій та кімнат у гуртожитку (за потреби);
- інформаційно-організаційну підтримку працевлаштування випускників Університету;
- сприяє застосуванню в освітньому процесі найбільш прийнятних для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами методів і способів комунікації, в тому числі – української жестової мови, рельєфно-крапкового шрифту (шрифту Брайля) із залученням відповідних фахівців і педагогічних працівників.

15.3. Для здобувача освіти з особливими освітніми потребами за його участю може розроблятися індивідуальний навчальний план з урахуванням рекомендацій індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю (за наявності) та/або висновку про комплексну психолого-педагогічну оцінку розвитку особи (за наявності), який підписується таким здобувачем освіти та затверджується деканом.

15.4. В Університеті наказом ректора за поданням декана факультету може бути створена інклюзивна група здобувачів освіти. Підставою для створення інклюзивної групи є письмове звернення здобувача освіти з особливими освітніми потребами або одного з батьків (інших законних представників), а також наявність індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю, іншої документації, що підтверджує наявність в особи особливих освітніх потреб.

Гранична чисельність здобувачів освіти з особливими освітніми потребами в одній групі визначається виходячи з індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності таких здобувачів освіти, спеціальності, пристосованості аудиторій тощо.

15.5. Для здобувачів освіти з особливими освітніми потребами, які, в силу фізіологічних особливостей, не можуть відвідувати Університет, освітній процес організовується за допомогою технологій дистанційного навчання.

У цьому випадку передбачається:

- вільний доступ до електронних ресурсів, індивідуальні консультації викладачів за допомогою засобів електронної комунікації без виїзду здобувача вищої освіти до Університету, електронний поточний і семестровий контроль успішності в онлайн-режимі із застосуванням відповідних мережевих засобів зв'язку.

15.6. Супровід здобувача освіти з особливими освітніми потребами можуть здійснювати батьки (інші законні представники) або особи, уповноважені ними, соціальні працівники (робітники), волонтери. З цією метою Університет, як правило, укладає відповідну угоду з даною особою.

Університет взаємодіє з органами місцевої влади, громадськими, волонтерськими організаціями з метою залучення фахівців, волонтерів до такого супроводу, а також для отримання матеріально-технічної, фінансової підтримки інклюзивного навчання.

15.7. За потреби, в Університеті може створюватись група психолого-педагогічного супроводу осіб з особливими потребами.

Група психолого-педагогічного супроводу виконує такі завдання:

- співпрацює зі структурними підрозділами Університету щодо організації інклюзивного навчання та забезпечення навчально-реабілітаційного супроводу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

- розробляє індивідуальний навчальний план здобувача освіти з особливими освітніми потребами, проводить моніторинг його виконання, вносить до нього зміни;

- організовує підготовку (підвищення кваліфікації) науково-педагогічних працівників Університету та соціальних працівників, волонтерів для роботи із здобувачами освіти з особливими освітніми потребами шляхом проведення лекцій, семінарів, тренінгів тощо;

- надає консультативно-методичну допомогу науково-педагогічним працівникам щодо організації освітнього процесу здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

- провадить інформаційно-просвітницьку діяльність з формування толерантного ставлення до здобувачів освіти з особливими освітніми потребами;

- співпрацює із закладами соціального захисту населення, громадськими об'єднаннями з метою провадження волонтерської діяльності, спрямованої на підтримку здобувачів освіти з особливими освітніми потребами.

З метою створення належних умов для забезпечення навчально-реабілітаційного супроводу можуть обладнуватись ресурсні кімнати; приміщення для надання консультацій психологом, відпочинку, особистої гігієни, медичного обслуговування; зали для занять з лікувальної фізкультури.

16. ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ ВИПУСКНИКІВ УНІВЕРСИТЕТУ

16.1. Університет спільно з працедавцями сприяє реалізації права випускників на працю з урахуванням здобутої вищої освіти та суспільних потреб згідно з чинним законодавством.

16.2. Координацію заходів, спрямованих на вирішення питань працевлаштування випускників і студентів, здійснює відділ працевлаштування та зв'язків з виробництвом Університету.

16.3. Організацію роботи відділу працевлаштування та зв'язків з виробництвом визначає окреме положення.

17. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

17.1. Права та обов'язки здобувачів вищої освіти

17.1.1. Здобувачі вищої освіти Університету мають право на:

- вибір форми навчання під час вступу до Університету;
- безпечні і нешкідливі умови навчання, праці та побуту;
- трудову діяльність у позанавчальний час;
- додаткову оплачувану відпустку у зв'язку з навчанням за основним місцем роботи, скорочений робочий час та інші пільги, передбачені законодавством для осіб, які поєднують роботу з навчанням;
- безоплатне користування бібліотекою, інформаційними фондами, навчальною, науковою та спортивною базами Університету;
- безоплатне забезпечення інформацією для навчання у доступних форматах з використанням технологій, що враховують обмеження життєдіяльності, зумовлені станом здоров'я (для осіб з особливими освітніми потребами);
- користування виробничою, культурно-освітньою, побутовою, оздоровчою базами Університету в порядку, передбаченому Статутом Університету;
- забезпечення гуртожитком та цілодобовим доступом до нього на строк навчання у порядку, встановленому законодавством;
- участь у науково-дослідних, дослідно-конструкторських роботах, конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх робіт для публікації;
- участь у заходах освітньої, наукової, науково-дослідної, спортивної, мистецької, громадської спрямованості, що проводяться в Україні та за кордоном, у встановленому законодавством порядку;
- участь в обговоренні та вирішенні питань удосконалення освітнього процесу, науково-дослідної роботи, призначення стипендій, організації дозвілля, побуту, оздоровлення;
- участь у громадських об'єднаннях;

- участь у діяльності органів громадського самоврядування Університету, інститутів, факультетів, Вченої ради ЛНУВМБ імені С.З. Гжицького, органів студентського самоврядування;

- вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти;

- повторне вивчення навчальних дисциплін та інших освітніх компонентів навчального плану понад обсяги кредитів, встановлених навчальними планами на один семестр, за рахунок фізичних та юридичних осіб;

- академічну мобільність, у тому числі – міжнародну;

- отримання соціальної допомоги у випадках, встановлених законодавством;

- участь у формуванні індивідуального навчального плану студента;

- моральне та/або матеріальне заохочення за успіхи у навчанні, науково-дослідній і громадській роботі, за мистецькі та спортивні досягнення тощо;

- захист від будь-яких форм експлуатації, фізичного та психічного насильства (булінгу);

- проходження практики на підприємствах, в установах, закладах та організаціях;

- канікулярну відпустку тривалістю не менш як вісім календарних тижнів на навчальний рік;

- оскарження дій органів управління Університету та їх посадових осіб, педагогічних і науково-педагогічних працівників;

- спеціальний навчально-реабілітаційний супровід та вільний доступ до інфраструктури Університету відповідно до медико-соціальних показань за наявності обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я.

17.1.2. Здобувачі вищої освіти, які навчаються за денною формою здобуття освіти за рахунок коштів державного або місцевих бюджетів, мають право на отримання академічних та соціальних стипендій у встановленому законодавством порядку.

17.1.3. Особи, які навчаються за денною формою, можуть отримувати інші стипендії, призначені фізичними (юридичними) особами.

17.1.4. Здобувачі вищої освіти, які навчаються за денною формою здобуття освіти, мають право на пільговий проїзд у транспорті у порядку, встановленому КМУ.

17.1.5. Студенти закладів вищої освіти мають право на отримання студентського квитка, зразок якого затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

17.1.6. Здобувачі вищої освіти зобов'язані:

- дотримуватися вимог законодавства України, Статуту та правил внутрішнього розпорядку Університету;

- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями;

- виконувати вимоги освітньої (наукової) програми, індивідуального навчального плану студента (за наявності), дотримуючись академічної доброчесності та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання;

- з повагою ставитись до викладачів Університету;

- систематично й глибоко оволодівати знаннями, вміннями, практичними навичками, професійною майстерністю, підвищувати культурний рівень;

- відповідально і творчо ставитись до виконання навчальних завдань;

- користуватись під час контрольних заходів дозволеними джерелами інформації;

- виконувати графік навчального процесу, вимоги індивідуального навчального плану студента;

- системно відвідувати заняття, вчасно інформувати співробітників деканатів про неможливість відвідування занять;

- підтримувати належний порядок в Університеті та бережливо ставитись до його майна;

- дбайливо ставитись до студентських документів, берегти їх.

17.2. Права та обов'язки педагогічних і науково-педагогічних працівників

17.2.1. Науково-педагогічні працівники Університету мають право на:

- академічну свободу;

- академічну мобільність для впровадження професійної діяльності;

- захист професійної честі та гідності;

- вільний вибір методів та засобів навчання в межах затверджених робочих навчальних планів і робочих програм навчальних дисциплін;

- проведення наукової роботи;

- підвищення кваліфікації не рідше одного разу на п'ять років;

- участь у громадському самоврядуванні;

- інші права, передбачені законодавством України та Статутом Університету.

17.2.2. Науково-педагогічні працівники Університету зобов'язані:

- постійно підвищувати професійний рівень, педагогічну майстерність, наукову кваліфікацію;

- забезпечувати високий науково-теоретичний і методичний рівень викладання дисциплін;

- систематично інформувати деканати (дирекції) про факти порушення студентами навчальної дисципліни (систематичне пропускання навчальних занять, несвоєчасність виконання семестрових індивідуальних завдань) та про низьку поточну успішність;

- розвивати у студентів ініціативу, самостійність, творчі здібності;

- додержуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність студентів, прищеплювати їм любов до України, виховувати їх у дусі українського патріотизму та поваги до Конституції України та державних символів України;
- додержуватися норм Статуту і Правил внутрішнього розпорядку Університету, інших нормативно-правових актів;
- провадити освітній процес на якісно високому рівні.

18. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

Доповнення та зміни до цього Положення рекомендуються Вченою радою Університету за поданням навчально-методичної ради Університету та затверджуються ректором Університету.

ДОДАТОК

ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

У цьому Положенні вживаються терміни в таких значеннях:

Академічне визнання – зарахування освітніх компонентів (результатів навчання), кваліфікацій або дипломів одного (українського або іноземного) закладу вищої освіти іншим закладом з визначеними цілями.

Академічна відпустка – оформлена в установленому порядку перерва у навчанні у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання освітньої (наукової) програми (за станом здоров'я, у зв'язку з призовом на строкову військову службу у разі втрати права на відстрочку від неї, через сімейні обставини, навчання або стажування в інших освітніх і наукових установах (у тому числі іноземних держав) тощо).

Академічна година – мінімальна облікова одиниця навчального часу, яка є основою для планування та обліку навчальних занять. Тривалість академічної години становить 40 хвилин.

Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів і визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової/творчої діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових/творчих досягнень. Порушеннями академічної доброчесності вважаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, академічне хабарництво, необ'єктивне оцінювання, академічне шахрайство.

Академічна заборгованість – наявність навчальних дисциплін, практик тощо, за які здобувачу вищої освіти не було зараховано кредити. Заборгованість виникає в таких випадках:

– протягом навчального семестру до початку поточного семестрового контролю, визначеного навчальним планом, особа з будь-якої освітньої компоненти (дисципліни, практики, курсової роботи) набрала менше балів, ніж визначена в Університеті межа незадовільного навчання;

– під час семестрового контролю з будь-якого навчального компонента (дисципліни, практики, курсової роботи) здобувач освіти отримав менше балів, ніж визначена в навчальному закладі межа незадовільного навчання.

Академічна мобільність – можливість учасників освітнього процесу навчатися, викладати, стажуватися або проводити наукову діяльність в іншому закладі вищої освіти (науковій установі) на території України або поза її межами.

Академічна недоброчесність – несамостійне виконання здобувачем вищої освіти екзаменаційних, залікових, контрольних, курсових робіт, індивідуальних завдань, списування, використання заборонених на контрольному заході навчальних та довідкових матеріалів, відтворення у своїх

працях чужих опублікованих результатів (текстів) без належного посилання на автора, фальсифікація та фабрикація результатів.

Академічна різниця – наявність навчальних дисциплін, практик тощо, передбачених обов'язковою частиною навчального плану відповідної освітньої програми, за які здобувачу освіти не було зараховано кредити на момент переведення (поновлення).

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства.

Академічна свобода – самостійність і незалежність учасників освітнього процесу під час провадження педагогічної, науково-педагогічної, наукової та/або інноваційної діяльності, що здійснюється на принципах свободи слова і творчості, поширення знань та інформації, проведення наукових досліджень і використання їх результатів та реалізується з урахуванням обмежень, установлених законом.

Акредитація освітньої програми – оцінювання освітньої програми та/або освітньої діяльності Університету за цією програмою на предмет забезпечення та вдосконалення якості вищої освіти.

Асинхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форум, соціальні мережі тощо.

Атестація (здобувачів освіти) – це встановлення відповідності результатів навчання (наукової роботи) здобувачів вищої освіти вимогам освітньої програми та/або вимогам програми єдиного державного кваліфікаційного іспиту.

База практики – підприємство, установа або організація, що слугує місцем проходження практики (стажування) здобувачів вищої освіти, у т.ч. структурні підрозділи Університету, що забезпечують практичну підготовку.

Бакалавр – це освітній ступінь, що присуджується закладом вищої освіти у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 240 кредитів ЄКТС на основі повної загальної середньої освіти. Обсяг освітньо-професійної програми для здобуття ступеня бакалавра на основі ступеня молодшого бакалавра або молодшого спеціаліста становить 120–180 кредитів ЄКТС. Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти відповідає сьомому рівню Національної рамки кваліфікацій і передбачає здобуття особою теоретичних знань та практичних умінь і навичок, достатніх для успішного виконання професійних обов'язків за обраною спеціальністю.

Вища освіта – сукупність систематизованих знань, умінь і практичних навичок, способів мислення, професійних, світоглядних і громадянських якостей, морально-етичних цінностей, інших компетентностей, здобутих у закладі вищої освіти (науковій установі) у відповідній галузі знань за певною

кваліфікацією на рівнях вищої освіти, що за складністю є вищими, ніж рівень повної загальної середньої освіти;

Відрахування – припинення статусу здобувача вищої освіти, прав особи, що здобуває вищу освіту.

Вебресурси навчальних дисциплін (програм), у тому числі дистанційні курси – систематизоване зібрання інформації та засобів навчально-методичного характеру, необхідних для засвоєння навчальних дисциплін (програм), яке доступне через Інтернет (локальну мережу) за допомогою веббраузера та/або інших доступних користувачеві програмних засобів.

Вебсередовище дистанційного навчання – системно організована сукупність вебресурсів навчальних дисциплін (програм), програмного забезпечення управління вебресурсами, засобів взаємодії суб'єктів дистанційного навчання та управління дистанційним навчанням.

Галузь знань – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти широка предметна область освіти і науки, що включає групу споріднених спеціальностей.

Гарант освітньої програми – науково-педагогічний або науковий працівник, який/яка несе відповідальність за її якість, має науковий ступінь та/або вчене звання за відповідною або спорідненою до освітньої програми спеціальністю, стаж науково-педагогічної та/або наукової роботи не менше 10 років. Цей працівник/працівниця може виступати гарантом лише однієї освітньої програми. Також може бути, а може не бути одночасно її керівником чи завідувачем кафедри.

Група забезпечення спеціальності – група педагогічних, науково-педагогічних та/або наукових працівників, для яких заклад освіти є основним місцем роботи і які відповідають за виконання освітніх програм за спеціальністю на певних рівнях вищої та фахової передвищої освіти, післядипломної освіти для осіб з вищою освітою та осіб з рівнем вищої освіти молодшого бакалавра, особисто беруть участь в освітньому процесі і відповідають кваліфікаційним вимогам, визначеними чинними Ліцензійними умовами.

Договір/угода про навчання – угода, укладена сторонами, які беруть участь в освітньому процесі (у тому числі за програмами академічної мобільності): здобувач і заклади вищої освіти (установи/організації), установи/особи, які направляють на навчання та оплачують його (якщо навчання здійснюється за кошти юридичних або фізичних осіб). Договір підписують до початку навчання. Після підписання, за необхідності, Договір може бути змінено за згодою всіх сторін.

Дистанційна форма здобуття освіти – це індивідуалізований процес здобуття освіти, що відбувається в основному за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу в спеціалізованому середовищі, що функціонує на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій.

Дуальна форма здобуття освіти – це спосіб здобуття освіти здобувачами денної форми, що передбачає навчання на робочому місці на підприємствах, в установах та організаціях для набуття певної кваліфікації обсягом від 25 до 60 % загального обсягу освітньої програми. Навчання на робочому місці передбачає виконання посадових обов'язків відповідно до трудового договору. Дуальна освіта здійснюється на підставі договору між закладом вищої освіти та роботодавцем (підприємством, установою, організацією тощо) і передбачає обов'язкове працевлаштування здобувача вищої освіти та оплату його праці, набуття всіх компетентностей, передбачених освітньою програмою, виконання ним індивідуального навчального плану.

Електронний підручник (посібник) – електронне навчальне видання із систематизованим викладом навчального матеріалу, що відповідає освітній програмі, містить цифрові об'єкти різних форматів та забезпечує інтерактивну взаємодію.

Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС) – система трансферу і накопичення кредитів, що використовується в Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів і сприяє академічній мобільності здобувачів вищої освіти. Система ґрунтується на визначенні навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених результатів навчання, та обліковується у кредитах ЄКТС. Один кредит ЄКТС складає 30 академічних годин.

Загальні компетентності – компетентності, які формуються у здобувача вищої освіти під час навчання за певною освітньою програмою, але мають універсальний характер і є важливими для особистісного розвитку здобувача, його успішної соціалізації та професійного зростання.

Заочна форма здобуття вищої освіти – це спосіб організації навчання здобувачів вищої освіти шляхом поєднання навчальних занять і контрольних заходів під час короткочасних сесій та самостійного оволодіння освітньою програмою в період між ними. Тривалість періоду між навчальними заняттями та контрольними заходами не може бути меншою, ніж один місяць.

Здобувачі вищої освіти – особи, які навчаються в Університеті на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації.

Здобуття (присвоєння) кредитів ЄКТС – визнання Університетом факту опанування здобувачем освіти певної освітньої компоненти (досягнення ним відповідних компетентностей/результатів навчання). Оцінювання здобувача освіти здійснюється згідно з відповідним положенням Університету.

Індивідуальна освітня траєкторія – персональний шлях реалізації особистісного потенціалу здобувача освіти, що формується з урахуванням його здібностей, інтересів, потреб, мотивації, можливостей і досвіду, ґрунтується на виборі здобувачем освіти видів, форм і темпу здобуття освіти, суб'єктів освітньої діяльності та запропонованих ними освітніх програм/освітніх компонентів, навчальних дисциплін і рівня їх складності, методів та засобів

навчання. Індивідуальна освітня траєкторія в закладі освіти може бути реалізована через індивідуальний навчальний план.

Індивідуальний графік навчання – документ, що визначає порядок організації навчання особи за індивідуальним навчальним планом, для якої графік здобуття освіти відрізняється від загальновизначеного в Університеті.

Індивідуальний навчальний план – документ, що визначає послідовність, форму і темп засвоєння здобувачем освіти освітніх компонентів освітньої програми з метою реалізації його індивідуальної освітньої траєкторії та який розробляється закладом освіти у взаємодії зі здобувачем освіти за наявності необхідних для цього ресурсів. До індивідуального навчального плану входять обов'язкові компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, практики, курсові роботи тощо) та компоненти, обрані здобувачем освіти в порядку реалізації свого права на вибір навчальних дисциплін.

Інклюзивне навчання – система освітніх послуг, які гарантовані державою, що базується на принципі недискримінації, урахування багатоманітностей людини, ефективного залучення та включення до освітнього процесу всіх його учасників.

Інформальна освіта (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною або дозвіллям.

Інформаційно-комунікаційні технології дистанційного навчання – технології створення, накопичення, зберігання та доступу до вебресурсів (електронних ресурсів) навчальних дисциплін (програм), а також забезпечення організації і супроводу навчального процесу за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення та засобів інформаційно-комунікаційного зв'язку, в тому числі Інтернету.

Кваліфікація – визнана уповноваженим суб'єктом та засвідчена відповідним документом стандартизована сукупність здобутих особою компетентностей та/або результатів навчання. Кваліфікації поділяються на освітні та професійні. Своєю чергою, професійні кваліфікації можуть бути повними або частковими.

Освітня кваліфікація – офіційний результат оцінювання і визнання, який отримано, коли уповноважений суб'єкт за відповідною процедурою встановив, що особа досягла компетентностей (результатів навчання) відповідно до стандартів освіти, що засвідчується відповідним документом про освіту.

Професійна кваліфікація – це визнана кваліфікаційним центром за результатами спеціалізованої (відповідно до стандарту оцінювання) перевірки сукупність здобутих особою компетентностей, визначених відповідним професійним стандартом, що дозволяють виконувати певний вид роботи або здійснювати професійну діяльність та засвідчена відповідним документом.

Часткова кваліфікація – кваліфікація, яка свідчить про здобуття особою частини компетентностей, які відповідають певному рівню Національної рамки кваліфікацій та визначені відповідним професійним стандартом.

Компетентність – динамічна комбінація знань, умінь, навичок, способів мислення, поглядів, цінностей, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно соціалізуватися, провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність.

Кредит ЄКТС – одиниця вимірювання навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить **30 годин**. Зазвичай при рівномірному розподілі навчального часу й дисциплін у семестрі один кредит ЄКТС відповідає навчальному навантаженню, що дорівнює (не перевищує) одній академічній годині аудиторної роботи з дисципліни на тиждень протягом семестру без урахування часу, відведеного для підсумкового контролю. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить зазвичай 60 кредитів ЄКТС.

Ліцензування – процедура визнання спроможності Університету провадити освітню діяльність відповідно до ліцензійних умов провадження освітньої діяльності.

Молодший бакалавр – це освітньо-професійний ступінь, що здобувається на початковому рівні (короткому циклі) вищої освіти і присуджується Університетом у результаті успішного виконання здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми, обсяг якої становить 120–150 кредитів ЄКТС.

Навчальний розділ – це структурована частина освітньої програми, що забезпечує формування у здобувача певних компетентностей (результатів навчання). У межах розділу логічно пов'язуються декілька навчальних курсів, дисциплін або їх закінчених частин. Обсяг навчальних розділів обчислюється в кредитах ЄКТС і зазвичай є кратним 5.

Навантаження здобувача – час, необхідний для досягнення певних визначених (очікуваних) компетентностей (результатів навчання) і який включає усі види його роботи: аудиторну, самостійну, лабораторну, дослідницьку, проходження навчальних і виробничих та інших видів практик, контрольні заходи, атестацію тощо. Навчальне навантаження здобувача вищої освіти обчислюється в кредитах ЄКТС.

Навчальні заняття – лекція; лабораторне, практичне, семінарське, індивідуальне заняття; консультація. Тривалість навчальних занять обчислюють в академічних годинах.

Навчальний план – це нормативний документ закладу вищої освіти, який складається на підставі освітньо-професійної програми та структурно-логічної схеми підготовки і визначає перелік та обсяг нормативних і вибіркового навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми та засоби проведення поточного і підсумкового контролю.

Навчально-методичне забезпечення з дисципліни (НМЗД) – сукупність документів, що описує цілісний навчальний процес із певної дисципліни, містить сукупність дидактичних, методичних та організаційних матеріалів, спрямованих на отримання запланованих результатів навчання з урахуванням особливостей цієї дисципліни. НМЗД містить такі елементи:

а) обов'язкова складова:

- робоча програма дисципліни;
- конспект або розширений план лекцій, підручники (навчальні посібники), у тому числі в електронному вигляді, які за змістом повністю відповідають робочій програмі дисципліни;
- методичні вказівки та рекомендації для виконання курсових робіт та проєктів, розрахункових та розрахунково-графічних робіт, лабораторних та практичних робіт, а також рекомендації для самостійної підготовки;
- тематики індивідуальних завдань;
- приклади розв'язання типових задач або виконання типових завдань;
- запитання, тести для контрольних заходів;
- каталоги інформаційних ресурсів;

б) додаткова складова (за необхідності):

- збірники ситуаційних завдань (кейсів);
- комп'ютерні презентації;
- ілюстративні матеріали (плакати, таблиці тощо).

Певні частини НМЗД є методичними виданнями (методичними публікаціями) та інтелектуальною власністю викладача (колективу викладачів).

Національна рамка кваліфікацій – цілісний міжнародно зрозумілий опис національної шкали кваліфікацій у термінах компетентностей, через який усі кваліфікації та інші навчальні досягнення, зокрема у вищій освіті, можуть бути виражені й співвіднесені між собою в узгоджений спосіб.

Національний репозитарій академічних текстів – загальнодержавна розподілена електронна база даних, в якій накопичуються, зберігаються та систематизуються академічні тексти. До Національного репозитарію входять центральний і локальний репозитарії, що підтримуються інституціональними учасниками.

Необ'єктивне оцінювання – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається зазвичай за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Освітній процес – це інтелектуальна, творча діяльність у сфері вищої освіти і науки, що провадиться в Університеті через систему науково-методичних і педагогічних заходів та спрямована на передачу, засвоєння, примноження і використання знань, умінь та інших компетентностей в осіб, які навчаються, а також на формування гармонійно розвиненої особистості.

Освітня діяльність – діяльність Університету, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті.

Освітня послуга – комплекс визначених законодавством, освітньою програмою та/або договором дій суб'єкта освітньої діяльності, що мають визначену вартість і спрямовані на досягнення здобувачем освіти очікуваних результатів навчання.

Освітня (освітньо-професійна, освітньо-наукова) програма – єдиний комплекс освітніх компонентів (навчальних дисциплін, індивідуальних завдань, практик, контрольних заходів тощо), спрямованих на досягнення передбачених такою програмою результатів навчання, що дає право на отримання визначеної освітньої або освітньої та професійної (професійних) кваліфікації (кваліфікацій). Освітня програма може визначати єдину в її межах спеціалізацію або не передбачати спеціалізації. На рівнях вищої освіти освітня програма визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік освітніх компонентів і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані програмні результати навчання (компетентності), якими має оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Особа з особливими освітніми потребами – особа, яка потребує додаткової постійної або тимчасової підтримки в освітньому процесі з метою забезпечення її права на освіту.

Оцінка – будь-яка кількісна або якісна міра на основі визначених критеріїв, які використовуються для встановлення рівня опанованих результатів навчання окремої навчальної дисципліни або освітньої програми в цілому.

Оцінювання здобувачів – формалізований процес визначення рівня опанування здобувачем освіти запланованих (очікуваних) результатів навчання. Оцінювання здобувача освіти здійснюється відповідно до Положення «Про рейтингове оцінювання досягнень студентів».

Очна (денна, вечірня) форма здобуття вищої освіти – це спосіб організації навчання здобувачів вищої освіти, що передбачає проведення навчальних занять та практичної підготовки не менше 30 тижнів протягом навчального року.

Педагогічна діяльність – інтелектуальна, творча діяльність педагогічного (науково-педагогічного) працівника або самозайнятої особи у формальній та/або неформальній освіті, спрямована на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських та/або професійних компетентностей.

Переведення – зміни в правах та обов'язках особи, що здобуває вищу освіту, зумовлені зміною закладу вищої освіти та/або спеціальності (спеціалізації, освітньої (наукової) програми), та/або форми навчання, та/або джерел фінансування без припинення статусу здобувача вищої освіти.

Перезарахування/трансфер кредитів – процес визнання кредитів, присвоєних в іншому закладі вищої освіти, з метою отримання кваліфікації.

Кредити, присвоєні учасникам у межах однієї освітньої програми певного закладу освіти, можуть бути переведені для накопичування в іншій програмі, запропонованій тим самим або іншим закладом освіти, оскільки результати навчання задовольняють деякі або всі вимоги конкретної програми, її частини або кваліфікації.

Перепідготовка – освіта дорослих, спрямована на професійне навчання з метою оволодіння іншою (іншими) професією (професіями).

Підвищення кваліфікації – набуття особою нових та/або вдосконалення раніше набутих компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань.

Післядипломна освіта – це спеціалізоване вдосконалення освіти та професійної підготовки особи шляхом поглиблення, розширення та оновлення її професійних знань, умінь та навичок або отримання іншої професії, спеціальності на основі здобутого раніше освітнього рівня та практичного досвіду.

Політика забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в Університеті – сукупність стандартів, положень, рекомендацій і рішень, що прийняті й виконуються в Університеті відповідно до принципів забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти визначених в Законі України «Про вищу освіту».

Поновлення – відновлення статусу здобувача вищої освіти, прав та обов'язків особи, що здобуває вищу освіту.

Практика – структурний елемент практичної підготовки, невід'ємна складова частина навчального процесу, спрямована на закріплення теоретичних знань, отриманих здобувачами вищої освіти за час навчання, набуття і вдосконалення практичних навичок та вмінь за відповідною спеціальністю.

Практична підготовка – форма організації освітнього процесу, здійснюється шляхом проходження здобувачами вищої освіти практики на підприємствах, в установах та організаціях згідно з укладеними Університетом договорами або в його структурних підрозділах, що забезпечують практичну підготовку.

Присудження ступеня/освітньої кваліфікації – акт надання здобувачеві певного ступеня вищої освіти/освітньої кваліфікації за результатами успішного виконання відповідної освітньої програми й проходження атестації відповідно до вимог освітнього стандарту.

Програмні компетентності – найважливіші компетентності, що визначають специфіку програми та включаються до профілю програми. Очікується, що програмні компетентності однакових програм у різних університетах є подібними або порівнюваними.

Програмні результати навчання – узгоджений набір із 15–20 тверджень про те, що саме здобувач вищої освіти має знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньої програми.

Проектна група – визначена наказом ректора група педагогічних, науково-педагогічних та/або наукових працівників, які відповідають за

започаткування освітньої діяльності за спеціальністю на певному рівні вищої освіти, фахової передвищої освіти та у сфері післядипломної освіти для осіб із вищою освітою і відповідають затвердженим кваліфікаційним вимогам, визначеним Ліцензійними умовами.

Процес забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в Університеті – сукупність процедур, спрямованих на впровадження принципів забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти відповідно до законодавства України та Положення «Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти».

Психолого-педагогічні технології дистанційного навчання – система засобів, прийомів, кроків, послідовне здійснення яких забезпечує виконання завдань навчання, виховання і розвитку особистості.

Результати навчання – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми (програмні результати навчання) чи окремих освітніх компонентів.

Рівень освіти – завершений етап освіти, що характеризується рівнем складності освітньої програми, сукупністю компетентностей, які зазвичай визначено стандартом освіти та відповідають певному рівню Національної рамки кваліфікацій.

Робоча програма навчальної дисципліни – нормативний документ Університету, в якому викладаються конкретний зміст навчальної дисципліни, послідовність, організаційні форми її вивчення та її обсяг, визначаються форми й засоби поточного та підсумкового контролю, критерії оцінювання. *Формується щорічно згідно з Положенням «Про формування робочої програми навчальної дисципліни».*

Самоплагіат – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових наукових результатів.

Силабус – нормативний документ Університету, який включає в себе опис навчальної дисципліни, мету та завдання, змістові модулі та найменування тем занять, завдання для самостійної роботи, вимоги викладача, критерії оцінювання, список використаної літератури. На відміну від робочої програми навчальної дисципліни, силабус – це документ, орієнтований на здобувачів освіти й абітурієнтів, у якому використовуються визначення й терміни, зрозумілі для них.

Синхронний режим – взаємодія між суб'єктами дистанційного навчання, під час якої всі учасники одночасно перебувають у вебсередовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференції, соціальні мережі тощо).

Система внутрішнього забезпечення якості – це система забезпечення Університетом якості освітньої діяльності та якості вищої освіти, що передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- визначення принципів і процедур забезпечення якості вищої освіти;
- здійснення моніторингу й періодичного перегляду освітніх програм;

- щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти й регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному вебсайті закладу вищої освіти, інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, в тому числі – самостійної роботи здобувачів, за кожною освітньою програмою;
- забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного керування освітнім процесом;
- забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками Університету й здобувачами вищої освіти, у тому числі – створення й забезпечення функціонування ефективного системи запобігання академічному плагіату та його виявлення;
- інших процедур і заходів.

Система управління вебресурсами навчальних дисциплін (програм) – програмне забезпечення для створення, збереження, накопичення та передачі вебресурсів, а також для забезпечення авторизованого доступу суб'єктів дистанційного навчання до них.

Система управління дистанційним навчанням – програмне забезпечення, призначене для організації навчального процесу та контролю за навчанням через Інтернет та/або локальну мережу.

Списування – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, зокрема, під час оцінювання результатів навчання.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності – компетентності, актуальні для предметної області та важливі для успішної діяльності за певною спеціальністю.

Спеціальність – гармонізована з Міжнародною стандартною класифікацією освіти предметна сфера освіти і науки, яка об'єднує споріднені освітні програми, що передбачають спільні вимоги до компетентностей і результатів навчання випускників.

Стандарт вищої освіти – це сукупність вимог до освітніх програм вищої освіти, які є спільними для всіх освітніх програм у межах певного рівня вищої освіти та спеціальності.

Стажування – запланований як частина освітньої програми період здобуття досвіду поза межами закладу вищої освіти з метою набуття здобувачами освіти практичних навичок, знань, умінь.

Структурно-логічна схема підготовки – науково та методично обґрунтований алгоритм реалізації освітньо-професійної (освітньо-наукової)

програми для формування у здобувачів загальних і професійних компетентностей, передбачених цією програмою.

Студентоцентроване навчання – підхід до організації освітнього процесу, що передбачає:

- заохочення здобувачів вищої освіти до ролі автономних і відповідальних суб'єктів освітнього процесу;

- створення освітнього середовища, орієнтованого на задоволення потреб та інтересів здобувачів вищої освіти, зокрема надання можливостей для формування індивідуальної освітньої траєкторії;

- надання можливості вибору здобувачем освіти змісту, темпу, способу та місця навчання, що також ґрунтується на реалістичності запланованого навчального навантаження;

- побудову освітнього процесу на засадах взаємної поваги і партнерства між учасниками освітнього процесу.

Ступінь – кваліфікація вищої освіти, яку зазвичай присвоюють після успішного завершення освітньої програми на певному рівні вищої освіти.

Суб'єкти дистанційного навчання – особи, які навчаються (учень, вихованець, студент, слухач), та особи, які забезпечують навчальний процес за дистанційною формою навчання (педагогічні та науково-педагогічні працівники, методисти тощо).

Технології дистанційного навчання – комплекс освітніх технологій, включно із психолого-педагогічними та інформаційно-комунікаційними, що надають можливість реалізувати процес дистанційного навчання у навчальних закладах та наукових установах.

Фабрикація – вигадкування даних або фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.

Фальсифікація – свідома зміна або модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу або наукових досліджень.

Фахові (спеціальні, предметно-специфічні) компетентності – це компетентності, які безпосередньо визначають специфіку освітньої програми та кваліфікацію випускника і забезпечують індивідуальність кожної освітньої програми.

Формальна освіта – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Якість вищої освіти – відповідність умов провадження освітньої діяльності та результатів навчання вимогам законодавства та стандартам вищої освіти, професійним та/або міжнародним стандартам (за наявності), а також потребам заінтересованих сторін і суспільства, що забезпечується шляхом здійснення процедур внутрішнього та зовнішнього забезпечення якості.

Якість освітньої діяльності – рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та

відповідає вимогам, установленим законодавством, стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг.

Fitness for purpose – принцип адекватності, домірності, відповідності засобів, що застосовуються для досягнення певної визначеної мети, у т.ч. відповідності методів навчання і викладання – заявленим в освітній програмі цілям. Заклад вищої освіти завжди повинен мати раціональне пояснення своїм діям чи сформованим політикам (policies).

Liberal arts education (вільне творче навчання) – концепція, розрахована на самостійне формування здобувачем вищої освіти траєкторії власного навчання. Вона значною мірою спирається на курси вільного вибору. Цей підхід спрямований на персональне зростання здобувачів вищої освіти, включно з їхніми інтелектуальними спроможностями, здатністю приймати рішення, мати широкий світогляд тощо, а також на підвищення якості освітнього процесу. Пов'язаний із західною традицією навчання т.зв. «вільним мистецтвом», зокрема представленою в системі американських liberal arts colleges, що відносяться до закладів вищої освіти. Цей підхід принципово відрізняється від професійної підготовки й залучення здобувачів вищої освіти до наукових досліджень.

Minor – це мінімальний набір курсів, що дозволяє здобувачеві вищої освіти одержати загальну уяву з іншої галузі або спеціальності. Певний minor пропонується в рамках широкого переліку вибіркових дисциплін, згідно з відповідною політикою закладу вищої освіти. Наприклад, здобувач вищої освіти з будь-якої природничої спеціальності може обрати собі minor з політології, права або перекладу чи навпаки.

Soft skills (т.зв. «м'які навички», «соціальні навички» чи «навички успішності») дозволяють випускникам закладів вищої освіти бути успішними на своєму робочому місці. До soft skills зараховують навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність, працювати в критичних умовах, вміння полагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості deadline (вчасного виконання поставлених завдань), здатність логічно і критично мислити, самостійно приймати рішення, креативність і т.ін. Іноді до соціальних навичок також зараховують знання іноземних мов, в першу чергу – англійської. Заклад вищої освіти повинен мати власну політику стосовно розвитку soft skills у своїх здобувачів вищої освіти та викладачів. Ця політика також зумовлює співпрацю з працедавцями та випускниками, впливає на репутаційний капітал закладу вищої освіти. Іноді вживається синонімічний термін transferable skills (навички, що їх можна переносити). Мова йде про навички, що вважаються цінними на будь-якому робочому місці, незалежно від професійної сфери.